

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 25. júna 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Naliehavé prejudiciálne konanie – Azylová a prístahovalecká politika – Spoločné konania o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany – Smernica 2013/32/EÚ – Článok 6 – Prístup ku konaniu – Žiadosť o medzinárodnú ochranu podaná orgánu, ktorý je podľa vnútroštátneho práva príslušný pre registrovanie takýchto žiadostí – Žiadosť podaná iným orgánom, ktorým by takéto žiadosti mohli byť adresované, ale ktoré podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu – Pojem ‚iné orgány‘ – Článok 26 – Zaistenie – Normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu – Smernica 2013/33/EÚ – Článok 8 – Zaistenie žiadateľa – Dôvody zaistenia – Rozhodnutie o zaistení žiadateľa z dôvodu nedostatku ubytovacích kapacít v humanitárnom prijímacom zariadení“

Vo veci C-36/20 PPU,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Juzgado de Instrucción n° 3 de San Bartolomé de Tirajana (Vyšetrovací súd č. 3 San Bartolomé de Tirajana, Španielsko) z 20. januára 2020 a doručený Súdnemu dvoru 25. januára 2020, ktorý súvisí s konaním týkajúcim sa

VL,

za účasti:

Ministerio Fiscal,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory M. Vilaras, sudcovia S. Rodin, D. Šváby (spravodajca), K. Jürimäe a N. Piçarra,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: M. M. Ferreira, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- VL, v zastúpení: M. T. Macías Reyes, abogada,
- Ministerio Fiscal, v zastúpení: T. García García,
- španielska vláda, v zastúpení: S. Centeno Huerta, splnomocnená zástupkyňa,

* Jazyk konania: španielčina.

– Európska komisia, v zastúpení: M. Condou-Durande a I. Galindo Martín, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 30. apríla 2020,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 6 ods. 1 druhého pododseku a článku 26 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60), ako aj článku 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 96).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci konania týkajúceho sa zaistenia VL a žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktorú VL pri tejto príležitosti podal.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2008/115/ES

- 3 Odôvodnenie 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 2008, s. 98), znie:

„V súlade so smernicou Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca [(Ú. v. EÚ L 326, 2005, s. 13)] by sa štátny príslušník tretej krajiny, ktorý požiadal o azyl v členskom štáte, nemal považovať za neoprávnene sa zdržiavajúceho na území tohto členského štátu, pokiaľ nenadobudlo účinnosť rozhodnutie o neudelení azylu alebo rozhodnutie, ktorým sa ukončilo jeho právo na pobyt ako žiadateľa o azyl.“

- 4 Článok 2 smernice 2008/115 s názvom „Rozsah pôsobnosti“ v odseku 1 stanovuje:

„Táto smernica sa uplatňuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu.“

- 5 Článok 6 tejto smernice, ktorého predmetom je „rozhodnutie o návrate“, v odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty vydajú rozhodnutie o návrate každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území bez toho, aby boli dotknuté výnimky uvedené v odsekoch 2 až 5.“

- 6 Článok 15 uvedenej smernice s názvom „Zaistenie“, ktorý sa nachádza v kapitole IV tejto smernice, nazvanej „Zaistenie na účely odsunu“, v odseku 1 stanovuje:

„Pokiaľ sa v osobitnom prípade nedajú účinne uplatniť iné dostatočné, ale menej prísne donucovacie opatrenia, členské štáty môžu zaistiť len štátneho príslušníka tretej krajiny, voči ktorému prebieha konanie o návrate, s cieľom pripraviť návrat a/alebo vykonať proces odsunu, a to najmä keď:

- a) existuje riziko úteku, alebo
- b) dotknutý štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba alebo bráni procesu prípravy návratu alebo odsunu.

Zaistenie sa vždy uskutočňuje na čo najkratšie obdobie, trvá, len pokiaľ prebiehajú prípravy na odsun, a vykonáva sa s náležitou starostlivosťou.“

Smernica 2013/32

- 7 Odôvodnenia 8, 12, 18, 20 a 25 až 28 smernice 2013/32 znejú:

„(8) Európska rada na svojom zasadnutí 10. a 11. decembra 2009 prijala Štokholmský program, v ktorom zopakovala záväzok k cieľu vytvoriť do roku 2012 spoločný priestor ochrany a solidarity založený na spoločnom konaní o azyle a jednotnom postavení pre všetky osoby, ktorým sa udelila medzinárodná ochrana, vychádzajúc z noriem vysokej ochrany a spravodlivých a účinných postupov. Štokholmský program potvrdil, že ľuďom, ktorí potrebujú medzinárodnú ochranu, sa musí zabezpečiť prístup k právne bezpečným a účinným konaniam o azyle. V súlade so Štokholmským programom by sa bez ohľadu na členský štát, v ktorom si osoba podala žiadosť o medzinárodnú ochranu, malo takejto osobe poskytnúť rovnocenné zaobchádzanie, pokiaľ ide o procesné pravidlá a určenie postavenia. Cieľom je, aby sa s podobnými prípadmi zaobchádzalo podobne a s rovnakým výsledkom.

...

- (12) Hlavným cieľom tejto smernice je stanoviť ďalšie normy pre konania v členských štátoch o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany s cieľom zaviesť v Únii spoločné konanie o azyle.

...

- (18) Je v záujme členských štátov aj žiadateľov o medzinárodnú ochranu, aby sa o žiadosti o medzinárodnú ochranu rozhodlo čo najskôr bez toho, aby bolo dotknuté vykonanie primeraného a úplného posúdenia.

...

- (20) Za riadne vymedzených okolností, keď je žiadosť pravdepodobne neopodstatnená alebo existujú závažné obavy o národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok, by členské štáty mali mať možnosť skrátiť konanie o posúdení žiadosti, najmä zavedením kratších, ale primeraných lehôt pre určité procesné úkony bez toho, aby tým bolo dotknuté vykonanie primeraného a úplného posúdenia žiadosti a účinný prístup žiadateľa k základným zásadám a zárukám stanoveným v tejto smernici.

...

- (25) V záujme správneho uznania tých osôb, ktoré potrebujú ochranu ako utečenci v zmysle článku 1 Ženevského dohovoru alebo ako osoby oprávnené na doplnkovú ochranu, by mal mať každý žiadateľ účinný prístup ku konaniu, možnosti spolupráce a riadnej komunikácie s príslušnými orgánmi, aby mohol predložiť relevantné dôkazy týkajúce sa jeho prípadu, a dostatočným procesným zárukám vo všetkých procesných štádiách konania. Konanie, v rámci ktorého prebieha posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, by navyše za bežných okolností malo žiadateľovi o azyl poskytnúť aspoň: právo zostať v členskom štáte do vydania rozhodnutia rozhodujúcim orgánom; prístup k tlmočníckej službe pri predkladaní svojho prípadu v prípade pohovoru s úradmi; možnosť komunikovať so zástupcom Úradu vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (ďalej len „UNHCR“) a s organizáciami poskytujúcimi poradenstvo alebo konzultácie žiadateľom o medzinárodnú ochranu; právo na primerané oznámenie rozhodnutia a skutkové a právne dôvody uvedeného rozhodnutia; možnosť konzultácie s právnym zástupcom alebo iným poradcom; právo byť v rozhodujúcich okamihoch v priebehu procesu informovaný o svojom právnom postavení v jazyku, ktorému rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie; a právo na účinný opravný prostriedok pred súdom v prípade zamietavého rozhodnutia.
- (26) S cieľom zaistiť účinný prístup ku konaniu o posúdení žiadosti by sa úradníkom, ktorí ako prví prichádzajú do styku s osobami žiadajúcimi o medzinárodnú ochranu, a to najmä úradníkom, ktorí vykonávajú hraničný dozor na pozemných alebo námorných hraniciach alebo hraničné kontroly, mali poskytnúť príslušné informácie a potrebná odborná príprava týkajúce sa spôsobu uznávania a vybavovania žiadostí o medzinárodnú ochranu, ktoré okrem iného náležite zohľadňujú príslušné usmernenia, ktoré vypracoval [Európsky podporný úrad pre azyl (EASO)]. Mali by byť schopní poskytnúť štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti, ktorí sa nachádzajú na území, a to aj na hraniciach, v teritoriálnych vodách alebo v tranzitných priestoroch členských štátov, a žiadajú o medzinárodnú ochranu, príslušné informácie o tom, kde a akým spôsobom je možné podať [predložiť – *neoficiálny preklad*] žiadosť o medzinárodnú ochranu. V prípade, keď sa uvedené osoby nachádzajú v teritoriálnych vodách členského štátu, mali by byť prepravené na pevninu a ich žiadosti by sa mali posúdiť v súlade s touto smernicou.
- (27) Vzhľadom na to, že štátni príslušníci tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí vyjadrili prianie uchádzať sa o medzinárodnú ochranu, sú žiadatelia o medzinárodnú ochranu, mali by si plniť povinnosti a využívať práva podľa tejto smernice a smernice [2013/33]. Na tento účel by členské štáty mali čo najskôr zaregistrovať skutočnosť, že tieto osoby sú žiadateľmi o medzinárodnú ochranu.
- (28) S cieľom uľahčiť prístup ku konaniu o posúdení žiadosti na hraničných priechodoch a v útvaroch zaistenia, by mali byť prístupné informácie o možnosti požiadať o medzinárodnú ochranu. Základná komunikácia potrebná na to, aby príslušné orgány boli schopné porozumieť, či si osoby želajú požiadať o medzinárodnú ochranu, by sa mala zabezpečiť prostredníctvom tlmočenia.“

8 Článok 1 smernice 2013/32, nazvaný „Účel“, znie:

„Účelom tejto smernice je stanoviť spoločné konania o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany podľa smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 2011/95/EÚ [z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 2011, s. 9)].“

9 Článok 2 smernice 2013/32 s názvom „Vymedzenia pojmov“ stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

...

b) ‚žiadosť o medzinárodnú ochranu‘ alebo ‚žiadosť‘ znamená žiadosť o ochranu od členského štátu podanú štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti, o ktorých je možné predpokladať, že žiadajú o priznanie postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou, a ktorí výslovne nežiadajú o iný druh ochrany mimo rozsahu pôsobnosti smernice [2011/95], o ktorú je možné požiadať samostatne;

c) ‚žiadateľ‘ znamená štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, v súvislosti s ktorou ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie;

...

f) ‚rozhodujúci orgán‘ znamená akýkoľvek kvázi súdny alebo správny orgán v členskom štáte zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu s právomocou prijímať rozhodnutia v prvom stupni o takýchto prípadoch;

...“

10 Článok 3 smernice 2013/32, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, v odseku 1 stanovuje:

„Táto smernica sa uplatňuje na všetky žiadosti o medzinárodnú ochranu podané na území členských štátov vrátane hraníc, teritoriálnych vôd a tranzitných priestorov, a na odňatie medzinárodnej ochrany.“

11 Článok 4 tejto smernice, nazvaný „Zodpovedné orgány“, v odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty určia pre všetky konania rozhodujúci orgán, ktorý bude zodpovedný za náležité posúdenie žiadostí v súlade s touto smernicou. Členské štáty zabezpečia, aby mal tento orgán k dispozícii primerané prostriedky vrátane dostatočného počtu spôsobilých pracovníkov na vykonávanie svojich úloh v súlade s touto smernicou.“

12 Článok 6 uvedenej smernice, nazvaný „Prístup ku konaniu“, znie:

„1. Ak osoba podá žiadosť o medzinárodnú ochranu orgánu, ktorý je podľa vnútroštátneho práva príslušný pre registrovanie takýchto žiadostí, registrácia sa uskutoční najneskôr do troch pracovných dní od podania žiadosti.

Ak sa žiadosť o medzinárodnú ochranu podá iným orgánom, ktorým by takéto žiadosti mohli byť adresované, ale ktoré podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu, členské štáty zabezpečia, aby sa registrácia uskutočnila najneskôr do šiestich pracovných dní od podania žiadosti.

Členské štáty zabezpečia, aby tieto iné orgány, ktorým by žiadosti o medzinárodnú ochranu mohli byť adresované, napríklad polícia, pohraničná stráž, imigračné úrady a pracovníci zariadení určených na zaistenie, mali príslušné informácie a aby ich pracovníci absolvovali odbornú prípravu na potrebnej úrovni primeranej ich úlohám a povinnostiam a dostali pokyny informovať žiadateľov o tom, kde a ako možno podať [predložiť – *neoficiálny preklad*] žiadosť o medzinárodnú ochranu.

2. Členské štáty zabezpečia, aby osoba, ktorá požiadala o medzinárodnú ochranu, mala skutočnú možnosť podať [predložiť – *neoficiálny preklad*] žiadosť čo najskôr. Ak žiadateľ nepodá [nepredloží – *neoficiálny preklad*] svoju žiadosť, členské štáty môžu zodpovedajúcim spôsobom uplatniť článok 28.
3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, členské štáty môžu požadovať, aby sa žiadosti o medzinárodnú ochranu podávali [predkladali – *neoficiálny preklad*] osobne a/alebo na určenom mieste.
4. Bez ohľadu na odsek 3, žiadosť o medzinárodnú ochranu sa považuje za podanú [predloženú – *neoficiálny preklad*] predložením tlačiva žiadateľom, alebo, ak tak vyžaduje vnútroštátne právo, okamihom, keď príslušné orgány dotknutého členského štátu dostanú úradnú správu.
5. Ak je v dôsledku súčasného podania žiadostí o medzinárodnú ochranu veľkým počtom štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátnej príslušnosti veľmi ťažké v praxi dodržať lehotu stanovenú v odseku 1, členské štáty môžu stanoviť predĺženie tejto lehoty na 10 pracovných dní.“
- 13 Článok 8 tej istej smernice, nazvaný „Poskytovanie informácií a poradenstvo v zariadeniach určených na zaistenie a na hraničných priechodoch“, v odseku 1 stanovuje:
- „Ak okolnosti naznačujú, že štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí sú zadržávaní alebo ktoré sú zadržávané v zariadeniach určených na zaistenie, alebo prítomní alebo prítomné na hraničných priechodoch vrátane tranzitných priestorov na vonkajších hraniciach, by mohli chcieť podať žiadosť o medzinárodnú ochranu, členské štáty im poskytnú informácie o takejto možnosti. Členské štáty v týchto zariadeniach určených na zaistenie a hraničných priechodoch zabezpečia tlmočenie v rozsahu, ktorý je potrebný na uľahčenie prístupu ku konaniu o azyle.“
- 14 Článok 26 smernice 2013/32, ktorý sa vzťahuje na „zaistenie“, stanovuje:
- „1. Členské štáty nezaistia žiadnu osobu výlučne preto, že je žiadateľom. Dôvody a podmienky zaistenia a záruky poskytované zaisteným žiadateľom musia byť v súlade so smernicou [2013/33].
2. Ak je žiadateľ zaistený, členské štáty zabezpečia, aby mal možnosť rýchleho súdneho preskúmania v súlade so smernicou [2013/33].“
- 15 Článok 38 tejto smernice, nazvaný „Konceptia bezpečnej tretej krajiny“, v odseku 1 stanovuje:
- „Členské štáty môžu uplatňovať koncepciu bezpečnej tretej krajiny, len ak sú príslušné orgány presvedčené, že so žiadateľom o medzinárodnú ochranu sa v dotknutej tretej krajine bude zaobchádzať podľa nasledujúcich zásad:
- ...
- b) neexistuje žiadne riziko vážneho bezprávia, ako sa vymedzuje v smernici [2011/95];
- ...“
- Smernica 2013/33*
- 16 Odôvodnenia 15 a 20 smernice 2013/33 znejú:
- „(15) Zaistenie žiadateľov by sa malo uplatňovať v súlade s hlavnou zásadou, podľa ktorej osobu nemožno zaistiť len z toho dôvodu, že žiada o medzinárodnú ochranu, a to najmä v súlade s medzinárodnými právnymi záväzkami členských štátov a článkom 31 Ženevského dohovoru.

Žiadatelia môžu byť zaistení len za veľmi jasne vymedzených výnimočných okolností stanovených v tejto smernici a v súlade so zásadou nevyhnutnosti a proporcionality, pokiaľ ide o spôsob a účel takéhoto zaistenia. Zaistený žiadateľ by mal mať skutočný prístup k potrebným procesným zárukám, akými sú opravné prostriedky pred vnútroštátnym súdnym orgánom.

...

(20) S cieľom lepšie zabezpečiť fyzickú a psychickú integritu žiadateľov, zaistenie by malo byť krajným opatrením a môže sa uplatňovať len potom, ako sa riadne preskúmajú všetky alternatívne opatrenia k zaisteniu, ktoré nezahŕňajú pozbavenie osobnej slobody. Akékoľvek alternatívne opatrenie k zaisteniu musí rešpektovať základné ľudské práva žiadateľov.“

17 Podľa článku 2 tejto smernice s názvom „Vymedzenie pojmov“:

„Na účely tejto smernice:

- a) „žiadosť o medzinárodnú ochranu“ je žiadosť o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 2 písm. h) smernice [2011/95];
- b) „žiadateľ“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, v súvislosti s ktorou zatiaľ nebolo prijaté právoplatné rozhodnutie;

...“

18 Článok 3 uvedenej smernice, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, v odseku 1 stanovuje:

„Táto smernica sa vzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré podali žiadosť o medzinárodnú ochranu na území členského štátu vrátane hraníc, teritoriálnych vôd alebo tranzitného priestoru, pokiaľ sú oprávnení zdržiavať sa na tomto území ako žiadatelia, ako aj na rodinných príslušníkov, ak sa na nich vzťahuje takáto žiadosť o medzinárodnú ochranu podľa vnútroštátneho práva.“

19 Podľa článku 8 tejto smernice, ktorý sa vzťahuje na „zaistenie“:

„1. Členské štáty nesmú zaistiť osobu len z toho dôvodu, že táto osoba je žiadateľom v súlade so smernicou [2013/32].

2. Ak je to nevyhnutné, členské štáty môžu na základe individuálneho posúdenia každého jednotlivého prípadu žiadateľa zaistiť, ak nemožno účinne uplatniť iné, miernejšie donucovacie alternatívne opatrenia.

3. Žiadateľa možno zaistiť iba:

- a) na účely zistenia alebo overenia jeho totožnosti alebo štátnej príslušnosti;
- b) na účely zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko úteku žiadateľa;
- c) na účely rozhodovania v rámci konania o práve žiadateľa vstúpiť na územie;

- d) ak je žiadateľ zaistený a vzťahuje sa na neho konanie o návrate podľa smernice [2008/115], s cieľom pripraviť návrat a/alebo výkon vyhostenia a príslušný členský štát môže na základe objektívnych kritérií vrátane skutočnosti, že žiadateľ už mal prístup ku konaniu o azyle, doložiť, že existuje odôvodnené podozrenie, že žiadateľ žiada o medzinárodnú ochranu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmať vykonanie rozhodnutia o návrate;
- e) ak si to vyžaduje ochrana národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku;
- f) v súlade s článkom 28 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov [(Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 31)].

Dôvody zaistenia sa stanovujú vo vnútroštátnom práve.

...

- 20 Článok 9 smernice 2013/33, nazvaný „Záruky pre zaistených žiadateľov“, v odseku 1 stanovuje:

„Žiadateľ je zaistený iba na čo najkratší možný čas a len pokiaľ pretrvávajú dôvody stanovené v článku 8 ods. 3“

- 21 Článok 17 tejto smernice, nazvaný „Všeobecné pravidlá o materiálnych podmienkach prijímania a zdravotnej starostlivosti“, v odseku 1 uvádza:

„Členské štáty zabezpečia, aby boli žiadateľom, keď podajú žiadosť o medzinárodnú ochranu, poskytnuté materiálne podmienky prijímania.“

- 22 Článok 18 uvedenej smernice má názov „Spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania“ a v odseku 9 stanovuje:

„V riadne odôvodnených prípadoch môžu členské štáty výnimočne ustanoviť spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania, ktoré sa odlišujú od spôsobov ustanovených v tomto článku, a to na primeranú dobu, ktorá musí byť čo najkratšia, ak:

...

- b) sú dočasne vyčerpané ubytovacie kapacity, ktoré sú bežne k dispozícii.

Tieto odlišné podmienky musia v každom prípade pokrývať základné potreby.“

Španielske právo

- 23 Článok 58 Ley Orgánica 4/2000 sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (organický zákon 4/2000 o právach a slobodách cudzincov v Španielsku a ich sociálnej integrácii) z 11. januára 2000 (BOE č. 10 z 12. januára 2000, s. 1139) v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej (ďalej len „organický zákon 4/2000“) sa týka vyhostenia neoprávnene sa zdržiavajúcich cudzincov.

- 24 Článok 58 organického zákona 4/2000 v odseku 3 stanovuje zjednodušený postup vyhostenia cudzincov, ktorí sa bez oprávnenia pokúsia vstúpiť na územie Španielska. V odseku 4 stanovuje, že osoby uvedené v odseku 3 nesmú byť vyhostené, pokiaľ nebola prípadná žiadosť o medzinárodnú ochranu vyhlásená za neprípustnú, a vo svojom odseku 6 stanovuje, že ak nie je možné vykonať vyhostenie do 72 hodín, je potrebné požiadať súdne orgány o zaistenie.
- 25 Článok 61 organického zákona 4/2000 upravuje predbežné opatrenia v rámci konaní o vyhostení. Článok 62 tohto zákona sa týka zaistenia a článok 64 ods. 5 uvedeného zákona stanovuje odklad vykonateľnosti rozhodnutí o vyhostení, kým žiadosť o medzinárodnú ochranu nebola vyhlásená za neprípustnú.
- 26 Články 2 a 3 Ley 12/2009 reguladora del derecho de asilo y de la protección subsidiaria (zákon 12/2009, ktorým sa upravuje právo na azyl a doplnková ochrana) z 30. októbra 2009 (BOE č. 263 z 31. októbra 2009, s. 90860) v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej vymedzujú právo na azyl a postavenie utečenca. Podľa článku 5 tohto zákona poskytnutie doplnkovej ochrany znamená, že dotknutá osoba nemôže byť vyhostená. Napokon článok 30 uvedeného zákona stanovuje prístup k sociálnym a prijímacím službám pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí ich potrebujú.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 27 Salvamento Marítimo (španielska námorná záchranná služba) 12. decembra 2019 o 19.05 hod. zadržala v blízkosti španielskeho pobrežia plavidlo, na palube ktorého sa nachádzalo 45 mužov subsaharského pôvodu, medzi nimi aj VL, malijský štátny príslušník. Plavidlo námornej záchrannej služby týchto 45 štátnych príslušníkov tretích krajín vzalo na palubu a vylodilo ich v prístave na juhu ostrova Gran Canaria (Španielsko) o 21.30 hod.
- 28 Po poskytnutí základnej starostlivosti uvedených štátnych príslušníkov prevzala Brigada Local de Extranjería y Fronteras (miestne oddelenie cudzineckej a pohraničnej polície), ktoré je súčasťou Comisaría de Policía Nacional de Maspalomas (Komisariát národnej polície v Maspalomas, Španielsko). Dňa 13. decembra 2019 o 00.30 hod. boli prevezení na Jefatura Superior de Policía de Canarias (Policačné riaditeľstvo Kanárskych ostrovov, Španielsko)
- 29 Rozhodnutím z 13. decembra 2019 Subdelegación del Gobierno en Las Palmas (Miestny úrad vlády v Las Palmas, Španielsko) nariadil vyhostenie týchto štátnych príslušníkov. Keďže toto rozhodnutie nebolo možné vykonať v lehote 72 hodín stanovenej v článku 58 ods. 6 zákona 4/2000, na Juzgado de Instrucción n° 3 de San Bartolomé de Tirajana (Vyšetrovací súd č. 3 San Bartolomé de Tirajana, Španielsko) bola podaná žiadosť o umiestnenie do zariadenia určeného na zaistenie.
- 30 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že v rámci predbežného vyšetrovania tento súd prijal 14. decembra 2019 tri rozhodnutia vo veci samej.
- 31 Prvým rozhodnutím uvedený súd priznal VL právo na podanie vyhlásenia po poučení o jeho právach za pomoci advokáta a tlmočníka do bambarského jazyka, o ktorom vyhlásil, že mu rozumie a hovorí ním. V tomto vyhlásení, z ktorého bola vyhotovená zápisnica, VL vyjadril svoj zámer požiadať o medzinárodnú ochranu, pretože sa obával prenasledovania z rasových dôvodov alebo z dôvodu príslušnosti k určitej sociálnej skupine. Zdôraznil najmä, že z dôvodu vojny, ktorá zúri v Mali, by ho návrat do tejto krajiny vystavil riziku, že tam bude zabitý.
- 32 Keďže Juzgado de Instrucción n° 3 de San Bartolomé de Tirajana (Vyšetrovací súd č. 3 San Bartolomé de Tirajana) podľa španielskeho práva nie je v zmysle článku 2 písm. f) smernice 2013/32 orgánom zodpovedným za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, vydal druhé rozhodnutie, v ktorom uviedol, že vyhlásenie VL o zámere požiadať o medzinárodnú ochranu bolo jednak zaslané na Brigada

Provincial de Extranjería y Fronteras (miestne oddelenie cudzineckej a pohraničnej polície) a jednak oznámené Úradu vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR). V tomto rozhodnutí boli tiež miestny úrad vlády Kanárskych ostrovov, provinčné oddelenie cudzineckej a pohraničnej polície, ako aj Ministerio de Trabajo, Migraciones y Seguridad Social (ministerstvo práce, migrácie a sociálneho zabezpečenia, Španielsko) požiadaní, aby bolo VL a 25 ďalším žiadateľom o medzinárodnú ochranu pridelené miesto v humanitárnom prijímacom zaradení.

- 33 Vzhľadom na to, že Juzgado de Instrucción n° 3 de San Bartolomé de Tirajana (Vyšetrojúci súd č. 3 San Bartolomé de Tirajana) zistil, že z dôvodu nedostatku voľného miesta možno do humanitárneho prijímacieho zariadenia umiestniť len 12 z 26 žiadateľov, tretím rozhodnutím nariadil umiestnenie ostatných štrnástich žiadateľov, vrátane VL, do zariadenia na zaistenie cudzincov a že ich žiadosť o medzinárodnú ochranu bude vybavovaná v tomto zariadení určenom na zaistenie cudzincov.
- 34 Vnútroštátny súd spresňuje, že pred premiestnením VL do zariadenia na zaistenie, mu úradník miestneho oddelenia cudzineckej a pohraničnej polície oznámil, že sa stanovil termín pohovoru týkajúceho sa jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu.
- 35 Advokátka VL podala proti rozhodnutiu o zaistení VL návrh na zmenu rozhodnutia o zaistení z dôvodu, že toto rozhodnutie je v rozpore so smernicami 2013/32 a 2013/33.
- 36 Za týchto okolností Juzgado de Instrucción n° 3 de San Bartolomé de Tirajana (Vyšetrojúci súd č. 3 San Bartolomé de Tirajana) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Článok 6 ods. 1 druhý pododsek smernice [2013/32] upravuje prípad, keď sa žiadosť o medzinárodnú ochranu podá iným orgánom, ktoré podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu, pričom v takom prípade členské štáty zabezpečia, aby sa registrácia uskutočnila najneskôr do šiestich pracovných dní od podania žiadosti.

Má sa toto ustanovenie vykladať v tom zmysle, že vyšetrovací sudca príslušný rozhodovať o zaistení cudzincov podľa vnútroštátneho práva sa považuje za jeden z týchto „iných orgánov“, ktorý síce nie je príslušný pre registráciu žiadosti o medzinárodnú ochranu, ale žiadatelia pred ním môžu prejaviť vôľu predložiť takú žiadosť?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, má sa článok 6 ods. 1 smernice [2013/32] vykladať v tom zmysle, že vyšetrojúci sudca musí informovať žiadateľa o tom, kde a ako možno predložiť žiadosť o medzinárodnú ochranu, a že v prípade predloženia žiadosti musí uvedený sudca postúpiť spis orgánu príslušnému podľa vnútroštátneho práva pre registráciu a posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, ako aj príslušnému správnu orgánu, aby bol žiadateľovi priznaný nárok na prijímacie opatrenia uvedené v článku 17 smernice [2013/33]?
3. Majú sa článok 26 smernice [2013/32] a článok 8 smernice [2013/33] vykladať v tom zmysle, že štátneho príslušníka tretej krajiny nemožno zaistiť, pokiaľ nie sú splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 3 smernice [2013/33], lebo žiadateľ je od okamihu, keď urobí uvedené vyhlásenie pred vyšetrovacím sudcom, chránený zásadou zákazu vyhodenia alebo vrátenia?“

O naliehavom konaní

- 37 Vnútroštátny súd navrhol, aby sa tento návrh na začatie prejudiciálneho konania prejednal v naliehavom prejudiciálnom konaní podľa článku 107 ods. 1 rokovacieho poriadku.

- 38 Na podporu svojho návrhu najmä uviedol, že VL bol pozbavený osobnej slobody v dôsledku jeho umiestnenia v zariadení určenom na zaistenie a že voči nemu bolo vydané rozhodnutie o vyhostení, ktoré možno kedykoľvek vykonať.
- 39 V tejto súvislosti treba na jednej strane konštatovať, že tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smerníc 2013/32 a 2013/33, ktoré patria do hlavy V tretej časti Zmluvy o FEÚ týkajúcej sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, a na druhej strane, že umiestnenie štátneho príslušníka tretej krajiny do zariadenia na zaistenie, či už v priebehu konania o posúdení jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu alebo na účely jeho odsunu, predstavuje opatrenie zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, ktoré je spôsobilé odôvodniť uplatnenie naliehavého prejudiciálneho konania (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. marca 2016, *Mirza*, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, body 31 a 35, ako aj uznesenie z 5. júla 2018, C a i., C-269/18 PPU, EU:C:2018:544, body 35 a 37).
- 40 Okrem toho podmienku naliehavosti získať odpoveď Súdneho dvora v čo najkratších lehotách treba posudzovať ku dňu skúmania návrhu na prejednanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania v rámci naliehavého konania (rozsudky zo 17. marca 2016, *Mirza*, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, bod 34, ako aj zo 14. mája 2020, *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság*, C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 99).
- 41 Vzhľadom na tieto úvahy štvrtá komora Súdneho dvora 6. februára 2020 na základe návrhu sudcu spravodajcu a po vypočutí generálneho advokáta rozhodla o vyhovení návrhu vnútroštátneho súdu, aby sa tento návrh na začatie prejudiciálneho konania prejednal v naliehavom prejudiciálnom konaní.

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

- 42 Španielska vláda vo svojich písomných pripomienkach dospela k záveru, že Súdny dvor nemá právomoc rozhodnúť o tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania z dôvodu, že vnútroštátny súd je na základe španielskeho práva príslušný rozhodovať výlučne o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny s cieľom vykonať rozhodnutie o vyhostení alebo vrátení a nemá právomoc posudzovať žiadosti o medzinárodnú ochranu. Za týchto podmienok by otázky položené vnútroštátnym súdom nijako nesúviseli s predmetom sporu.
- 43 Je potrebné pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora v rámci spolupráce medzi týmto súdom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý musí niesť zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby so zreteľom na osobitosti veci posúdil tak potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní pre vyhlásenie svojho rozsudku, ako aj dôležitosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto pokiaľ sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť o takých otázkach, keďže pri nich platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi okolnosťami potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené [pozri nedávny rozsudok z 26. marca 2020, *A. P. (Probačné opatrenia)*, C-2/19, EU:C:2020:237, body 25 a 26].
- 44 V tejto súvislosti treba konštatovať, že tvrdenie španielskej vlády, podľa ktorého vnútroštátny súd nie je v španielskom práve orgánom príslušným rozhodovať o žiadostiach o medzinárodnú ochranu, nevylučuje, aby tento súd mohol byť považovaný za „iný orgán“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého

pododseku smernice 2013/32. Na posúdenie tohto tvrdenia sa preto vzťahuje meritórne preskúmanie prejudiciálnych otázok položených vnútroštátnym súdom, takže nemožno dospieť k záveru, že uvedené otázky nijako nesúvisia s predmetom sporu vo veci samej.

- 45 Zdá sa teda, že táto skutočnosť nemôže vyvrátiť prezumpciu relevantnosti, ktorá sa spája s prejudiciálnymi otázkami položenými vnútroštátnym súdom a ktorú možno vyvrátiť len vo výnimočných prípadoch (rozsudok zo 7. septembra 1999, Beck a Bergdorf, C-355/97, EU:C:1999:391, bod 22).
- 46 Okrem toho treba zdôrazniť, že po podaní tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa Súdny dvor dozvedel o vykonaní rozhodnutia o vyhostení vydaného voči VL. Súdny dvor za týchto okolností zaslal vnútroštátnemu súdu podľa článku 101 ods. 1 rokovacieho poriadku žiadosť o vysvetlenie, aby zistil, či sa konanie vo veci samej stalo bezpredmetným.
- 47 Juzgado de Instrucción n° 3 de San Bartolomé de Tirajana (Vyšetrovací súd č. 3 San Bartolomé de Tirajana) vo svojej odpovedi doručenej Súdnemu dvoru 23. apríla 2020 uviedol jednak to, že 21. januára 2020, teda deň po podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania, dostal informácie nasvedčujúce tomu, že rozhodnutie o vyhostení VL bolo vykonané, a jednak to, že bez ohľadu na vykonanie tohto rozhodnutia sa spor vo veci samej nestal bezpredmetným, pretože uvedený súd bude povinný na základe odpovedí Súdného dvora na položené otázky rozhodnúť o zákonnosti svojho predchádzajúceho rozhodnutia, na základe ktorého bol VL v období od 14. decembra 2019 do 21. januára 2020, dňa jeho vyhostenia, pozbavený osobnej slobody, a že na základe výsledku sporu vo veci samej by VL prípadne mohol podať žalobu o náhradu škody.
- 48 V tejto súvislosti zo znenia a systematiky článku 267 ZFEÚ vyplýva, že predpokladom prejudiciálneho konania je najmä to, že pred vnútroštátnymi súdmi skutočne prebieha spor, pričom rozhodnutie o prejudiciálnej otázke musí byť „potrebné“ na to, aby vnútroštátny súd mohol „vydať svoj rozsudok“ vo veci, ktorú prejednáva. Opodstatnením návrhu na začatie prejudiciálneho konania totiž nie je formulovanie poradných názorov na všeobecné alebo hypotetické otázky, ale potreba efektívneho riešenia sporu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. marca 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, body 44 až 46 a citovanú judikatúru).
- 49 Zamietnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podaného vnútroštátnym súdom je tak možné iba vtedy, ak je zjavné, že konanie podľa článku 267 ZFEÚ bolo zbavené predmetu a v skutočnosti smeruje k tomu, aby Súdny dvor rozhodol na základe vykonštruovaného sporu, alebo ak je zjavné, že právo Únie nemožno priamo ani nepriamo uplatniť na okolnosti prejednávanej veci (rozsudok z 28. novembra 2018, Amt Azienda Trasporti e Mobilità a i., C-328/17, EU:C:2018:958, bod 34).
- 50 Vnútroštátny súd uviedol, že odpoveď Súdného dvora na položené prejudiciálne otázky ostáva v tejto veci potrebná na rozhodnutie o zákonnosti pozbavenia VL jeho osobnej slobody. Pritom vzhľadom na to, že konanie, ktoré upravuje článok 267 ZFEÚ, je nástrojom spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi, pomocou ktorého Súdny dvor poskytuje týmto súdom výklad práva Únie potrebný na vyriešenie sporu, o ktorom majú tieto súdy rozhodnúť, také tvrdenie vnútroštátného súdu Súdny dvor v zásade zaväzuje (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2014, Pohotovosť, C-470/12, EU:C:2014:101, bod 32), a to o to viac, že sa nepotvrdili výnimočné okolnosti uvedené v predchádzajúcom bode.
- 51 Z toho vyplýva, že tento návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O prvej otázke

- 52 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 6 ods. 1 druhý pododsek smernice 2013/32 vykladať v tom zmysle, že vyšetrojúci sudca, ktorý rozhoduje o zaistení neoprávnene sa zdržiavajúceho štátneho príslušníka tretej krajiny na účely jeho vyhostenia alebo vrátenia, patrí medzi „iné orgány“ uvedené v tomto ustanovení, ktorým by mohli byť adresované žiadosti o medzinárodnú ochranu, ale podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu.
- 53 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora z požiadaviek jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje nijaký výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a pôsobnosť, si v zásade vyžaduje v celej Únii autonómny a jednotný výklad, ktorý musí zohľadňovať nielen znenie tohto ustanovenia, ale aj jeho kontext a cieľ sledovaný príslušnou právnou úpravou [rozsudky z 18. januára 1984, Ekro, 327/82, EU:C:1984:11, bod 11, a zo 7. novembra 2019, K.H.K. (Zablokovanie účtov), C-555/18, EU:C:2019:937, bod 38].
- 54 V tejto súvislosti článok 6 ods. 1 prvý pododsek smernice 2013/32 stanovuje, že ak osoba podá žiadosť o medzinárodnú ochranu orgánu, ktorý je podľa vnútroštátneho práva príslušný pre registrovanie takých žiadostí, táto registrácia sa uskutoční najneskôr do troch pracovných dní od podania žiadosti. Článok 6 ods. 1 druhý pododsek tejto smernice spresňuje, že ak sa žiadosť o medzinárodnú ochranu podá iným orgánom, ktorým by takéto žiadosti mohli byť adresované, ale ktoré podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu, členské štáty zabezpečia, aby sa registrácia uskutočnila najneskôr do šiestich pracovných dní od podania žiadosti.
- 55 Ako vyplýva z výrazu „orgán príslušný podľa vnútroštátneho práva“, ktorý sa nachádza v článku 6 ods. 1 prvom pododseku smernice 2013/32, táto smernica ponecháva na členských štátoch, aby určili orgán príslušný pre registrovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu.
- 56 Naopak a ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 56 svojich návrhov, článok 6 ods. 1 druhý pododsek tejto smernice tým, že odkazuje na pojem „iné orgány, ktorým by takéto žiadosti [o medzinárodnú ochranu] mohli byť adresované, ale ktoré podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu“, nijako neodkazuje na vnútroštátne právo, a teda členským štátom neukladá povinnosť určiť tieto „iné orgány“.
- 57 V tejto súvislosti zo znenia tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že normotvorca Únie zamýšľal prijať široké poňatie orgánov, ktorým bez toho, aby boli príslušné pre registráciu žiadostí o medzinárodnú ochranu, možno takéto žiadosti adresovať. Voľba prídavného mena „iné“ svedčí totiž o vôle zvoliť si otvorenú definíciu okruhu orgánov, ktorým možno adresovať žiadosti o medzinárodnú ochranu.
- 58 Článok 6 ods. 1 tretí pododsek tejto smernice navyše potvrdzuje tento extenzívny výklad tým, že ukladá všetkým orgánom, ktorým „by mohli byť“ adresované žiadosti o medzinárodnú ochranu, povinnosť ich skutočne prijímať, keď sú podané.
- 59 Keďže je teda pravdepodobné, že štátny príslušník tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu, podá žiadosť o medzinárodnú ochranu súdnemu orgánu, ktorý má rozhodnúť o návrhu na zaistenie podanom vnútroštátnymi orgánmi najmä na účely jeho vyhostenia alebo vrátenia, treba konštatovať, že pojem „iné orgány“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku smernice 2013/32 zahŕňa takýto súd.
- 60 Okrem toho nemožno argumentovať tým, že článok 6 ods. 1 tretí pododsek smernice 2013/32 uvádza ako orgány, ktorým by žiadosti o medzinárodnú ochranu mohli byť adresované, iba políciu, pohraničnú stráž, imigračné úrady a pracovníkov zariadení určených na zaistenie. Keďže tento výpočet je uvedený výrazom „napríklad“, nemôže byť taxatívny.

- 61 Navyše skutočnosť, že článok 6 ods. 1 druhý pododsek smernice 2013/32 neuvádza súdnu alebo správnu povahu, ktorú musia mať tieto „iné orgány“, predstavuje práve, ako to v podstate uviedol generálny advokát v bode 58 svojich návrhov, indíciu o vôli normotvorcu Únie pokryť prostredníctvom voľby tohto pojmu viaceré, prípadne súdne orgány, a neobmedzovať sa len na správne orgány.
- 62 Napokon tento doslovný výklad článku 6 ods. 1 smernice 2013/32 je podporený kontextuálnym výkladom.
- 63 Na jednej strane je totiž potrebné pripomenúť, ako uviedol generálny advokát v bodoch 60 a 61 svojich návrhov, že jedným z cieľov sledovaných smernicou 2013/32 je zabezpečiť účinný prístup, a to čo najľahší prístup ku konaniu o poskytnutí medzinárodnej ochrany, ako to vyplýva najmä z odôvodnení 8, 20, 25 a 26 tejto smernice. Na účely zabezpečenia takéhoto prístupu článok 6 ods. 2 uvedenej smernice uvádza povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby osoby, ktoré podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, mali „skutočnú možnosť predložiť žiadosť čo najskôr“.
- 64 Na druhej strane tento výklad vyplýva aj z odôvodnenia 25 uvedenej smernice, podľa ktorého by neoprávnene sa zdržiavajúci štátny príslušník tretej krajiny mal disponovať dostatočnými procesnými zárukami na uplatnenie svojich práv vo všetkých štádiách konania.
- 65 Ako uviedla Komisia vo svojich písomných pripomienkach a ako uviedol generálny advokát v bode 64 svojich návrhov, vo veľmi rýchlych konaniach, o aké ide vo veci samej, v ktorých sa rozhodnutie o vyhostení prijme do 24 hodín od príchodu neoprávnene sa zdržiavajúceho štátneho príslušníka tretej krajiny a v ktorých tohto štátneho príslušníka vyšetrojúci sudca vypočuje nasledujúci deň, je tento výsluch, ktorý prebieha v prítomnosti advokáta a tlmočníka, ktorý hovorí jazykom, ktorému dotknutá osoba rozumie, vhodným okamihom na podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu. Uvedený výsluch môže v závislosti od okolností predstavovať aj prvú príležitosť dovoliť sa práva podať takúto žiadosť.
- 66 Z údajov predložených vnútroštátnym súdom v prejednávanej veci vyplýva, že VL nebol informovaný o možnosti požiadať o medzinárodnú ochranu pred jeho vypočutím vyšetrojúcim sudcom. Okolnosť, na ktorú poukazuje španielska vláda a Ministerio fiscal (prokuratúra, Španielsko), že dotknutá osoba mohla svoju žiadosť podať neskôr v zariadení určenom na zaistenie, nie je teda platným dôvodom, na ktorého základe by bolo možné domnievať sa, že nemala mať možnosť podať ju pred vyšetrojúcim sudcom príslušným pre rozhodnutie o jej zaistení.
- 67 Z toho vyplýva, že za takých okolností, o aké ide vo veci samej, zakázať súdnemu orgánu, akým je Juzgado de Instrucción n° 3 de San Bartolomé de Tirajana (Vyšetrojúci súd č. 3 San Bartolomé de Tirajana), prijímať žiadosti o medzinárodnú ochranu, by bránilo dosiahnutiu cieľa, ktorým je zaručiť účinný prístup ku konaniu o poskytnutí medzinárodnej ochrany, ktorý je uvedený v bode 63 tohto rozsudku.
- 68 Na prvú otázku treba teda odpovedať, že článok 6 ods. 1 druhý pododsek smernice 2013/32 sa má vykladať v tom zmysle, že vyšetrojúci sudca, ktorý rozhoduje o zaistení neoprávnene sa zdržiavajúceho štátneho príslušníka tretej krajiny na účely jeho vyhostenia alebo vrátenia, patrí medzi „iné orgány“ uvedené v tomto ustanovení, ktorým by mohli byť adresované žiadosti o medzinárodnú ochranu, ale podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu.

O druhej otázke

- 69 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 6 ods. 1 druhý a tretí pododsek smernice 2013/32 vykladať v tom zmysle, že vyšetrojúci sudca musí ako „iný orgán“ v zmysle tohto ustanovenia jednak informovať neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín o spôsoboch predloženia žiadosti o medzinárodnú ochranu, a jednak ak štátny príslušník

vyjadril svoj úmysel podať takúto žiadosť, odovzdať spis príslušnému orgánu na účely registrácie uvedenej žiadosti, aby sa tomuto štátnemu príslušníkovi mohli poskytnúť materiálne podmienky prijímania a zdravotná starostlivosť, ktoré sú stanovené v článku 17 smernice 2013/33.

- 70 S cieľom odpovedať na prvú časť otázky treba pripomenúť, že podľa článku 6 ods. 1 tretieho pododseku smernice 2013/32 členské štáty zabezpečia, aby „iné orgány“ uvedené v tomto ustanovení, ktorým by žiadosti o medzinárodnú ochranu mohli byť adresované, mali príslušné informácie a aby ich pracovníci absolvovali odbornú prípravu na potrebnej úrovni primeranej ich úlohám a povinnostiam a dostali pokyny, aby mohli žiadateľov informovať o tom, kde a ako možno predložiť žiadosť o medzinárodnú ochranu.
- 71 Keďže z odpovede na prvú otázku vyplýva, že vyšetrojúci sudca ktorému bol predložený návrh na rozhodnutie o zaistení neoprávnene sa zdržiavajúceho štátneho príslušníka tretej krajiny na účely jeho vyhostenia alebo vrátenia, patrí do „iných orgánov“ uvedených v článku 6 ods. 1 druhom pododseku smernice 2013/32, vyplýva z toho, že vyšetrojúci sudca je tiež povinný na základe článku 6 ods. 1 tretieho pododseku tejto smernice poskytnúť žiadateľom o medzinárodnú ochranu informácie o konkrétnych spôsoboch predloženia žiadosti o medzinárodnú ochranu.
- 72 Tento výklad článku 6 ods. 1 tretieho pododseku smernice 2013/32 je podporený článkom 6 ods. 2 tejto smernice, ktorý ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby osoby, ktoré podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, mali konkrétnu možnosť predložiť túto žiadosť čo najskôr.
- 73 Zatiaľ čo tieto ustanovenia svedčia o tom, že normotvorca Únie zamýšľal zachovať účinnosť práva neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín požiadať o poskytnutie medzinárodnej ochrany, takáto účinnosť by bola oslabená, ak by sa v každom štádiu konania „iný orgán“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého a tretieho pododseku smernice 2013/32 mohol zdržať informovania dotknutého štátneho príslušníka o možnosti žiadať o medzinárodnú ochranu s odôvodnením, že tento štátny príslušník pravdepodobne také informácie musel dostať už skôr alebo ich môže dostať neskôr.
- 74 Vyšetrojúci sudca, ktorý rozhoduje o zaistení neoprávnene sa zdržiavajúceho štátneho príslušníka tretej krajiny na účely jeho vyhostenia alebo vrátenia, tým, že tohto štátneho príslušníka tretej krajiny informuje o konkrétnych spôsoboch predloženia žiadosti o medzinárodnú ochranu, koná, ako to vyžaduje odôvodnenie 18 smernice 2013/32, v záujme tak členských štátov, ako aj žiadateľov o medzinárodnú ochranu, aby sa o žiadosti o medzinárodnú ochranu rozhodlo čo najskôr bez toho, aby bolo dotknuté vykonanie primeraného a úplného posúdenia týchto žiadostí.
- 75 Španielska vláda sa však domnieva, že „iný orgán“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku smernice 2013/32 nemôže z vlastnej iniciatívy neoprávnene zdržiavajúceho sa príslušníka tretej krajiny informovať o možnosti požiadať o medzinárodnú ochranu.
- 76 V tejto súvislosti treba uviesť, že odôvodnenie 28 tejto smernice uvádza, že s cieľom uľahčiť prístup ku konaniu o posúdení žiadosti na hraničných priechodoch a v útvaroch zaistenia, by mali byť prístupné informácie o možnosti požiadať o medzinárodnú ochranu. Článok 8 ods. 1 uvedenej smernice ukladá členským štátom povinnosť poskytnúť štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti informácie o možnosti podať žiadosť o medzinárodnú ochranu, ak okolnosti naznačujú, že tieto osoby, ktoré sú zadržované v zariadeniach určených na zaistenie, alebo prítomné na hraničných priechodoch vrátane tranzitných priestorov na vonkajších hraniciach, by mohli chcieť podať takú žiadosť.
- 77 Vzhľadom na to, že článok 6 ods. 1 tretí pododsek smernice 2013/32 stanovuje, že „iné orgány, ktorým by mohli byť adresované žiadosti o medzinárodnú ochranu“, ktoré sa vecou zaoberajú pred aj po tom, ako koná vyšetrojúci sudca, musia byť schopné poskytnúť žiadateľom informácie umožňujúce zistiť, kde a ako možno predložiť žiadosť o medzinárodnú ochranu, treba konštatovať, že povinnosť poskytnúť

štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu, informácie o možnosti požiadať o medzinárodnú ochranu, sa vzťahuje aj na vyšetrojúceho sudcu, ako je sudca dotknutý vo veci samej, ako aj na akýkoľvek iný orgán, ktorému by mohli byť adresované takéto žiadosti.

- 78 Vyšetrojúci sudca, ktorému bola vec predložená na účely rozhodnutia o zaistení neoprávnene sa zdržiavajúceho štátneho príslušníka tretej krajiny na účely jeho vyhostenia alebo vrátenia, preto postupuje v súlade s požiadavkami článku 6 ods. 1 druhého a tretieho pododseku, ako aj článku 8 ods. 1 smernice 2013/32, keď z vlastného podnetu informuje tohto štátneho príslušníka o jeho práve požiadať o medzinárodnú ochranu.
- 79 S cieľom odpovedať na druhú časť otázky, treba pripomenúť, že odôvodnenie 27 smernice 2013/32 uvádza najmä, že štátni príslušníci tretích krajín, ktorí vyjadrili pranie uchádzať sa o medzinárodnú ochranu, by si mali plniť povinnosti a využívať práva podľa tejto smernice a smernice 2013/33. Na tento účel by členské štáty mali čo najskôr zaregistrovať skutočnosť, že tieto osoby sú žiadateľmi o medzinárodnú ochranu.
- 80 Za predpokladu, že žiadosť o medzinárodnú ochranu bola podaná „inému orgánu“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku smernice 2013/32, toto ustanovenie ukladá dotknutému členskému štátu na účely registrácie tejto žiadosti lehotu šiestich pracovných dní od jej podania.
- 81 Aby bolo možné túto mimoriadne krátku lehotu dodržať, je nevyhnutné, aby tento orgán najmä na účely zabezpečenia účinnosti a rýchlosti konania, v rámci ktorého prebieha posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, zaslal spis, ktorý má k dispozícii, orgánu príslušnému pre registráciu žiadosti na základe vnútroštátneho práva.
- 82 V prípade opomenutia takéhoto oznámenia by bol, ako uviedol generálny advokát v bode 72 svojich návrhov, vážne ohrozený samotný cieľ smernice 2013/32, najmä cieľ článku 6 ods. 1 tejto smernice, ktorým je zabezpečenie účinného, jednoduchého a rýchleho prístupu ku konaniu o medzinárodnej ochrane.
- 83 Na druhú otázku teda treba odpovedať tak, že článok 6 ods. 1 druhý a tretí pododsek smernice 2013/32 sa má vykladať v tom zmysle, že vyšetrojúci sudca musí ako „iný orgán“ v zmysle tohto ustanovenia jednak informovať neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín o spôsoboch predloženia žiadosti o medzinárodnú ochranu, a jednak, ak štátny príslušník prejavil svoju vôľu podať takúto žiadosť, odovzdať spis príslušnému orgánu na účely registrácie uvedenej žiadosti, aby sa tomuto štátnemu príslušníkovi mohli poskytnúť materiálne podmienky prijímania a zdravotná starostlivosť, ktoré sú stanovené v článku 17 smernice 2013/33.

O tretej otázke

- 84 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 26 smernice 2013/32 a článok 8 smernice 2013/33 majú vykladať v tom zmysle, že neoprávnene sa zdržiavajúceho štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý prejavil svoju vôľu požiadať o medzinárodnú ochranu pred „iným orgánom“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku smernice 2013/32, možno zaistiť len z dôvodov stanovených v článku 8 ods. 3 smernice 2013/33.
- 85 V tejto súvislosti treba uviesť, že tak článok 26 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj článok 8 ods. 1 smernice 2013/33 stanovujú, že členské štáty nesmú zaistiť osobu len z toho dôvodu, že je žiadateľom o medzinárodnú ochranu.

- 86 Treba teda v prvom rade určiť, či neoprávnene sa zdržiavajúci štátny príslušník tretej krajiny, ktorý prejavil svoju vôľu požiadať o medzinárodnú ochranu, predstavuje žiadateľa o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 2 písm. c) smernice 2013/32.
- 87 Na úvod treba uviesť, ako to urobil generálny advokát v bode 78 svojich návrhov, že článok 6 smernice 2013/32 rozlišuje na jednej strane medzi podaním žiadosti a na druhej strane jej predložením.
- 88 V tejto súvislosti zo znenia smernice 2013/32 jasne vyplýva, že táto smernica opakovane viaže postavenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu na skutočnosť, že „podal“ žiadosť. Článok 2 písm. c) tejto smernice totiž definuje „žiadateľa“ ako štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorí „podali“ žiadosť o medzinárodnú ochranu, v súvislosti s ktorou ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie. Článok 2 písm. b) uvedenej smernice definuje „žiadosť“ ako žiadosť „podanú“ členskému štátu štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti. To isté platí pre článok 2 písm. b) smernice 2013/33, ktorý definuje „žiadateľa“ ako štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorí „podali“ žiadosť o medzinárodnú ochranu, v súvislosti s ktorou ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie, a podľa článku 2 písm. a) tejto smernice „žiadosť o medzinárodnú ochranu“ zodpovedá žiadosti o ochranu adresovanej členskému štátu štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátneho občianstva, o ktorej sa možno domnievať, že cieľom žiadateľa je získať postavenie utečenca alebo doplnkovú ochranu.
- 89 Toto široké vnímanie pojmu „žiadateľ o medzinárodnú ochranu“ vyplýva aj z článku 3 ods. 1 smernice 2013/32, z ktorého možno vyvodiť, že táto smernica sa uplatňuje na všetky žiadosti o medzinárodnú ochranu „podané“ na území členských štátov, ako aj článok 3 ods. 1 smernice 2013/33, podľa ktorého sa táto smernica vzťahuje na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu.
- 90 Okrem toho článok 6 ods. 1 prvý a druhý pododsek smernice 2013/32 ukladá členským štátom povinnosť registrovať žiadosť o medzinárodnú ochranu najneskôr tri dni alebo šesť pracovných dní po jej „podaní“ podľa toho, či bola uvedená žiadosť podaná orgánu príslušnému podľa vnútroštátneho práva pre jej registráciu, alebo inému orgánu, ktorému by takáto žiadosť mohla byť adresovaná, ale podľa vnútroštátneho práva nie je príslušný pre jej registráciu. Článok 6 ods. 2 tejto smernice tiež ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby osoby, ktoré „podali“ žiadosť o medzinárodnú ochranu, mali skutočnú možnosť ju „predložiť“ čo najskôr.
- 91 Napokon treba ešte uviesť, že v odôvodnení 27 sa uvádza, že štátni príslušníci tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí vyjadrili prianie uchádzať sa o medzinárodnú ochranu, sú žiadatelia o medzinárodnú ochranu, a že z tohto dôvodu by si mali plniť povinnosti a využívať práva podľa smerníc 2013/32 a 2013/33. Druhá veta uvedeného odôvodnenia okrem toho spresňuje, že na tento účel by členské štáty mali čo najskôr zaregistrovať skutočnosť, že tieto osoby sú žiadateľmi o medzinárodnú ochranu.
- 92 Zo všetkých týchto skutočností vyplýva, že štátny príslušník tretej krajiny sa stáva žiadateľom o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 2 písm. c) smernice 2013/32 od okamihu, keď „podá“ takúto žiadosť.
- 93 Zatiaľ čo registrácia žiadosti o medzinárodnú ochranu prináleží dotknutému členskému štátu podľa článku 6 ods. 1 prvého a druhého pododseku tejto smernice a predloženie tejto žiadosti v zásade vyžaduje od žiadateľa o medzinárodnú ochranu, aby vyplnil formulár stanovený na tento účel v súlade s článkom 6 ods. 3 a 4 uvedenej smernice, úkon spočívajúci v „podaní“ žiadosti o medzinárodnú ochranu si nevyžaduje, ako uviedol generálny advokát v bode 82 svojich návrhov, žiadnu administratívnu formalitu, pričom uvedené formality treba dodržať pri „predložení“ žiadosti.

- 94 Z toho na jednej strane vyplýva, že získanie postavenia žiadateľa o medzinárodnú ochranu nemožno podmieniť registráciou ani predložením žiadosti, a na druhej strane, že skutočnosť, že štátny príslušník tretej krajiny prejaví svoju vôľu požiadať o medzinárodnú ochranu pred „iným orgánom“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku smernice 2013/32, akým je vyšetrujúci sudca, stačí na to, aby mu bolo priznané postavenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu, a teda aby začala plynúť lehota šiestich pracovných dní, v ktorej musí dotknutý členský štát uvedenú žiadosť zaregistrovať.
- 95 V druhom rade teda treba posúdiť, či žiadateľa o medzinárodnú ochranu možno zaistiť z iného dôvodu, než sú dôvody stanovené v článku 8 ods. 3 smernice 2013/33.
- 96 Na úvod treba uviesť, že článok 2 ods. 1 smernice 2008/115 v spojení s jej odôvodnením 9 sa má vykladať v tom zmysle, že táto smernica sa nevzťahuje na štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý predložil žiadosť o medzinárodnú ochranu v zmysle smernice 2013/32, a to v období od predloženia uvedenej žiadosti do prijatia rozhodnutia o tejto žiadosti na prvom stupni, alebo prípadne do rozhodnutia o opravnom prostriedku podanom proti uvedenému rozhodnutiu (pozri analogicky rozsudok z 30. mája 2013, Arslan, C-534/11, EU:C:2013:343, bod 49).
- 97 Okrem toho ochrana, ktorá je vlastná právu na účinný opravný prostriedok, ako aj zásade zákazu vyhodenia alebo vrátenia, musí byť zabezpečená tak, že sa žiadateľovi o medzinárodnú ochranu prizná právo na účinný opravný prostriedok s automatickým odkladným účinkom, prinajmenšom pred jedným súdnym orgánom, proti rozhodnutiu o návrate a prípadnému rozhodnutiu o odsune v zmysle smernice 2008/115. Členským štátom prináleží zabezpečiť plnú účinnosť opravného prostriedku proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu odkladom všetkých účinkov rozhodnutia o návrate počas lehoty na podanie tohto opravného prostriedku a ak bol tento opravný prostriedok podaný, do rozhodnutia o ňom [pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. septembra 2018, Belastingdienst/Toeslagen (Odkladný účinok odvolania), C-175/17, EU:C:2018:776, bod 33 a citovanú judikatúru].
- 98 Vzhľadom na to, že štátny príslušník tretej krajiny, ktorý pred „iným orgánom“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku smernice 2013/32 prejavil svoju vôľu požiadať o medzinárodnú ochranu, má postavenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu, ako bolo konštatované v bode 94 tohto rozsudku, nemôže jeho situácia v tomto štádiu patriť do pôsobnosti smernice 2008/115.
- 99 V prejednávanej veci z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 106 svojich návrhov, že hoci sa podmienky zaistenia VL riadili smernicou 2008/115 až do dňa, keď podal svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu, od tohto dňa sa na neho vzťahuje článok 26 ods. 1 smernice 2013/32 a článok 8 ods. 1 smernice 2013/33 (pozri analogicky rozsudok zo 14. mája 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, body 210 a 213).
- 100 Zo spoločného výkladu týchto dvoch posledných uvedených ustanovení vyplýva, že členské štáty nemôžu zaistiť osobu len z toho dôvodu, že je žiadateľom o medzinárodnú ochranu a že dôvody a podmienky zaistenia, ako aj záruky poskytnuté zaisteným žiadateľom musia byť v súlade so smernicou 2013/33.
- 101 V tejto súvislosti článku 8 a 9 tejto smernice v spojení s jej odôvodneniami 15 a 20 zavádzajú výrazné obmedzenia právomoci členských štátov vykonať zaistenie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. februára 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, body 61 a 62, ako aj zo 14. septembra 2017, K., C-18/16, EU:C:2017:680, body 44 a 45).
- 102 Podľa článku 8 ods. 2 uvedenej smernice môže byť žiadateľ o medzinárodnú ochranu zaistený len vtedy, ak je to nevyhnutné na základe individuálneho posúdenia každého jednotlivého prípadu, ak nemožno účinne uplatniť iné, miernejšie donucovacie alternatívne opatrenia. Z toho vyplýva, že vnútroštátne orgány môžu zaistiť žiadateľa o medzinárodnú ochranu až po tom, ako v každom jednotlivom prípade

overia, či je takéto zaistenie primerané na účely, ktoré sleduje (rozsudky zo 14. septembra 2017, K., C-18/16, EU:C:2017:680, bod 48, ako aj zo 14. mája 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 258).

- 103 Je pravda, že v súlade s článkom 8 ods. 3 druhým pododsekom smernice 2013/33 sa dôvody zaistenia stanovia vo vnútroštátnom práve.
- 104 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že článok 8 ods. 3 prvý pododsek tejto smernice taxatívne vymenúva rôzne dôvody, ktoré môžu odôvodniť zaistenie, a že každý z týchto dôvodov zodpovedá špecifickej potrebe a má samostatnú povahu (rozsudky z 15. februára 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, bod 59; zo 14. septembra 2017, K., C-18/16, EU:C:2017:680, bod 42, a zo 14. mája 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 250).
- 105 Okrem toho vzhľadom na význam práva na slobodu zakotveného v článku 6 Charty a závažnosť zásahu do tohto práva, ktorý predstavuje takéto opatrenie spočívajúce v zaistení, obmedzenia jeho výkonu musia pôsobiť v medziach toho, čo je prísne nevyhnutné (rozsudky z 15. februára 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, bod 56, a zo 14. septembra 2017, K., C-18/16, EU:C:2017:680, bod 40).
- 106 Dôvod uvedený vo veci samej na odôvodnenie zaistenia VL, a to skutočnosť, že pre VL nebolo možné nájsť ubytovanie v humanitárnom prijímacom zariadení, nezodpovedá žiadnemu zo šiestich dôvodov zaistenia uvedených v článku 8 ods. 3 prvom pododseku smernice 2013/33.
- 107 Takýto dôvod zaistenia je v dôsledku toho v rozpore s požiadavkami článku 8 ods. 1 až 3 smernice 2013/33, keďže zasahuje do podstaty materiálnych podmienok prijímania, ktoré musia byť žiadateľovi o medzinárodnú ochranu priznané počas posudzovania jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu, a nerešpektuje ani zásady, ani cieľ uvedenej smernice (pozri analogicky rozsudok zo 14. mája 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 252).
- 108 Je pravda, že článok 18 ods. 9 písm. b) smernice 2013/33 stanovuje, že členské štáty môžu výnimočne a v riadne odôvodnených prípadoch ustanoviť spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania, ktoré sa odlišujú od spôsobov ustanovených v tomto článku, a to na primeranú dobu, ktorá musí byť čo najkratšia, najmä ak sú dočasne vyčerpané ubytovacie kapacity, ktoré sú bežne k dispozícii. Zaistenie ako opatrenie zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody však nemožno považovať za odlišný spôsob poskytovania materiálnych podmienok prijímania v zmysle tohto ustanovenia.
- 109 Navyše článok 8 ods. 3 písm. d) uvedenej smernice umožňuje členským štátom, aby žiadateľa o medzinárodnú ochranu zaistili v kontexte konania o návrate podľa smernice 2008/115 s cieľom pripraviť návrat a/alebo výkon vyhostenia, iba ak príslušný členský štát môže na základe objektívnych kritérií vrátane skutočnosti, že žiadateľ už mal prístup ku konaniu o azyle, doložiť, že existuje odôvodnené podozrenie, že žiadateľ žiada o medzinárodnú ochranu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmariť vykonanie rozhodnutia o návrate.
- 110 Pokiaľ ide v prvom rade o možnosť prístupu ku konaniu o azyle, v prejednávanej veci a ako uviedol generálny advokát v bode 109 svojich návrhov, z údajov vnútroštátneho súdu, ktorý sa v tejto súvislosti opiera o zápisnicu o zaistení a informáciách o právach a základných skutočnostiach týkajúcich sa opravných prostriedkov proti rozhodnutiu o zaistení, vyplýva, že VL nebol do svojho výsluchu vyšetrujúcim sudcom informovaný o možnosti podať žiadosť o medzinárodnú ochranu. Výsluch VL vyšetrujúcim sudcom tak podľa všetkého predstavoval jedinú príležitosť na to, aby požiadal o medzinárodnú ochranu predtým, ako bol premiestnený do zariadenia určeného na zaistenie cudzincov. Je teda irelevantné, ako bolo pripomenuté v bode 66 tohto rozsudku, že ako tvrdí španielska vláda, táto osoba mala neskôr možnosť v tomto zariadení podať takúto žiadosť.

- 111 Po druhé ani z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, ani zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, nevyplýva, že v prejednávanej veci existovalo odôvodnené podozrenie domnievať sa, že žiadateľ podal žiadosť o medzinárodnú ochranu výlučne s cieľom oddialiť vykonanie rozhodnutia o návrate alebo brániť tomu, aby sa pristúpilo k jeho vyhosteniu.
- 112 Napokon treba pripomenúť, že článok 9 ods. 1 smernice 2013/33 stanovuje, že žiadateľ o medzinárodnú ochranu je zaistený len na čo najkratší možný čas a len pokiaľ pretrvávajú dôvody stanovené v článku 8 ods. 3 tejto smernice (rozsudok z 15. februára 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, bod 62).
- 113 Za týchto podmienok treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 26 smernice 2013/32 a článok 8 smernice 2013/33 sa majú vykladať v tom zmysle, že neoprávnene sa zdržiavajúceho štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý prejavil svoju vôľu požiadať o medzinárodnú ochranu pred „iným orgánom“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku smernice 2013/32, možno zaistiť len z dôvodov stanovených v článku 8 ods. 3 smernice 2013/33.

O trovách

- 114 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. Článok 6 ods. 1 druhý pododsek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany sa má vykladať v tom zmysle, že vyšetrojúci sudca, ktorý rozhoduje o zaistení neoprávnene sa zdržiavajúceho štátneho príslušníka tretej krajiny na účely jeho vyhostenia alebo vrátenia, patrí medzi „iné orgány“ uvedené v tomto ustanovení, ktorým by mohli byť adresované žiadosti o medzinárodnú ochranu, ale podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu.
2. Článok 6 ods. 1 druhý a tretí pododsek smernice 2013/32 sa má vykladať v tom zmysle, že vyšetrojúci sudca musí ako „iný orgán“ v zmysle tohto ustanovenia jednak informovať neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín o spôsoboch predloženia žiadosti o medzinárodnú ochranu, a jednak, ak štátny príslušník prejavil svoju vôľu podať takúto žiadosť, odovzdať spis príslušnému orgánu na účely registrácie uvedenej žiadosti, aby sa tomuto štátnemu príslušníkovi mohli poskytnúť materiálne podmienky prijímania a zdravotná starostlivosť, ktoré sú stanovené v článku 17 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu.
3. Článok 26 smernice 2013/32 a článok 8 smernice 2013/33 sa majú vykladať v tom zmysle, že neoprávnene sa zdržiavajúceho štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý prejavil svoju vôľu požiadať o medzinárodnú ochranu pred „iným orgánom“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku smernice 2013/32, možno zaistiť len z dôvodov stanovených v článku 8 ods. 3 smernice 2013/33.

Podpisy